

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ**

**ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**ЛЮДИНА МАЄ ПРАВО:
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ
ДИСКУРС У КОНТЕКСТІ
РЕФОРМАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ**

**Матеріали круглого столу
присвяченого Всесвітньому
Дню філософії**

17 листопада 2022 року

**ОДУВС
м. Одеса
2022**

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

**ЛЮДИНА МАЄ ПРАВО:
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ДИСКУРС
У КОНТЕКСТІ
РЕФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ**

**Матеріали круглого столу
присвяченого Всесвітньому Дню філософії**

17 листопада 2022 року

Одеса
ОДУВС
2022

**УДК [101.1+340+316](477)(063) ,
Л937**

Рекомендовано до друку рішенням відділу організації наукової роботи та кафедри соціально-економічних дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ (протокол № 5 від 27 жовтня 2022 р.)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова комітету:

Швець Д.В., ректор університету, д.ю.н., доцент,
Заслужений працівник освіти України, полковник поліції

Заступники голови:

Корнієнко М.В., проректор університету, д.ю.н., професор, полковник поліції
Пальшков К.Є., т.в.о. завідувача кафедри соціально-економічних дисциплін,
к.політ.н., доцент

Члени оргкомітету:

Домброван Н.В., начальник відділу організації наукової роботи,
к.ю.н., підполковник поліції

Дулгер В.В., декан факультету підготовки фахівців для підрозділів
кримінальної поліції, к.ю.н., полковник поліції

Надиська О.Я., професор кафедри соціально-економічних дисциплін,
д.філос.н., професор

Дружкова І.С., доцент кафедри соціально-економічних дисциплін,
к.і.н., доцент

Нівня Г.О., доцент кафедри соціально-економічних дисциплін, к.філос.н.

Л937 Людина має право: соціально-гуманітарний дискурс у
контексті реформаційних процесів в Україні: матеріали
круглого столу 17 лист. 2022 р. / Одеса: ОДУВС, 2022. 132 с.

Матеріали круглого столу «Людина має право: соціально-гуманітарний дискурс у контексті реформаційних процесів в Україні», присвяченого всесвітньому дню філософії. Тематика круглого столу охоплює дослідження проблем забезпечення, реалізації та захисту прав людини в Україні в контексті сучасних суспільно-політичних процесів.

Матеріали подано в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК [101.1+340+316](477)(063)

©ОДУВС, 2022

тичного та міжнародного життя, - світ ісламу залишається в стані неминучої конфронтації зі світом зовнішнім [2, с. 87]. Тож можна припускати, що напруга між мусульманським та немусульманським світами залишатиметься.

Російсько-українська війна виглядає органічною ланкою в ланцюзі “зіткнення цивілізацій” приймаючи до уваги культурну несумісність двох країн. У Росії панує колективізм – система поглядів, що розташовує інтереси колективу вище за інтереси індивіда. У Росії колективізм є базою соціальних зв’язків всіх рівнів закінчуючи владною вертикаллю. В Україні за наявності успадкованих колективних цінностей, розвиток отримав індивідуалізм, який найвищою соціальною цінністю визнає не колектив, а людину. З цієї причини, індивідуалізм є неприйнятним для росіян, та саме його система поглядів та інші західні цінності є викликом для Росії. Все інше в конфлікті України та Росії (Заходу та Сходу) є другорядним, і було використане Росією лише як привід для війни.

Завершуючи слід зазначити, що саме прийняття даного конфлікту як цивілізаційного не може змінити загального ставлення до війни, як крайньої руйнівної форми вирішення протиріч, втім дозволяє розглядати його, як неминучий.

Література:

1. Шахай А. Філософія політики / А. Шахай, М. Якубовски. – Х. : Гуманитарний Центр, 2011. – 234 с.
2. Кіссінджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті / Г. Кіссінджер. – К. : Наш формат, 2020. – 320 с.

УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА В ДЕРЖАВОТВОРЕННІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII СТ.

Подкушко Т.Л.

*доцент кафедри суспільних наук, к. іст. н., доцент
Одеського національного медичного університету,*

Події та явища, які відбуваються сьогодні – це наслідок розвитку певних подій в минулому. Сьогодні не виникає сумніву в здатності жіноцтва брати активну участь в усіх сферах життя соціуму. В різних країнах світу права жіноцтва відображено в законодавчій сфері. В тих країнах, де наголос робиться саме на правах жінки, в минулому цих прав або не існувало взагалі, або вони були значно обмежені тривалий час. Сучасні законодавчі процеси, їх реформація і постійне оновлення – це наслідок подій та явищ в суспільстві які відбувались як в нещодавньому минулому, так і в більш ранні часи. Сучасні закони України єдині як для чоловіків, так і для жінок. Але так було не

завжди. Звісно в порівнянні з іншими державами, на території України, особливо в державні періоди, жінка мала певний вплив як на соціально-економічну ситуацію, так і в правничому полі.

Мета даного дослідження відобразити яким був вплив жіноцтва на українське державотворення другої половині XVII століття. Саме в часи формування та розвитку основних засад існування Козацько-Гетьманської держави.

Переважає більшість джерел - козацькі літописи, історична література присвячені звитягам чоловіків, ватажкам національних рухів і війн, гетьманам, кошовим, окремим Героям. Але віддзеркалено інформацію про місце та роль жіноцтва. Вони, крім тривалого очікування (інколи роками) чоловіків з далеких походів та війн, вели домашнє господарство, росли й виховували дітей, займали активну громадську і політичну позицію.

Історичне дослідження «Жінки при чигиринському дворі» польсько-українського письменника-історіографа Й. Й. Ролле висвітлює роль і значення жінки при резиденції українських гетьманів, її вплив на окремі сторони буття гетьманського двору [1].

М. Драгоманов висвітлює біполярну палітру жіночих образів, які, на його думку, могли бути уособленням соціальних позицій українських жінок в українсько-турецьких конфліктах [2, 159-164].

Відомий історик і етнограф Орест Левицький писав: «Незалежності української жінки-шляхтянки могла позаздрити дворянка будь-якої європейської держави. Бо вона була рівноправною з чоловіком, мала такі ж громадянські права, особисту незалежність, як і її чоловік [3, 14].

Виходячи заміж дівчина традиційно приймала прізвище чоловіка, проте не втрачала титулу й не відкидала свого прізвища (по батькові). Український соціум цінував демократичність традицій, ідею вольності, незалежності, рівноправності, особливо в покаяній Україні.

Вагому роль жінки в соціальному житті підтверджує давній звичай за яким дівчина могла врятувати злочинця від смертної кари, якщо погоджувалася вийти за нього заміж [4, 192].

Джерела свідчать про те, що частина жіноцтва брала участь у боях з поляками разом з чоловіками під козацько-селянських війн кінця XVI –середини XVII ст.

Непересічна роль жіноцтва доби Козацько-Гетьманської держави і в філантропічній діяльності, благодійності, розвитку освіти.

В історичних джерелах зафіксовано участь жіноцтва в громадсько-політичному житті. В часи відсутності гетьманів на місці, їх дружини брали на себе відповідальність і повноту влади й підписували універсали. Перша дружина гетьмана Богдана Хмельницького, мати Тимоша і Юрія Хмельницьких - Ганна Сомко (Гафія Сомківна) керувала всім двором під час воєнних походів чоловіка. Збереглися адміністративні документи, що підписані власноруч третьою дружиною Б. Хмельницького – Ганною Золотаренко.

Задокументовані підписи дружин гетьманів і козацької старшини. Дружина правобережного гетьмана Семена Палія (Гурка) – Феодосія, «мати-полковниця» вела переговори з іноземними послами, які приїжджали в «Палієву державу» [5, 126]. По церквах Фастівщини збереглися її портрети, де вона зображена зі своїми внуками.

За однією з версій, коли Павло Полуботок, за викликом Петра I повинен був їхати до Петербургу, то довірив саме своїй дружині опікуватися скарбом Війська Запорозького.

Коли жінки не мали можливості прямо впливати на українське державотворення, то робили це через вплив на власних чоловіків. Такою відомою в історії «шиєю», яка крутила «головою» залишилась дружина Василя Кочубея – Любов Федорівна (Жученко). Саме завдячуючи їй неамбітний чоловік зробив яскраву кар'єру – полковник, генеральний писар, генеральний суддя, і претендент на гетьманську булаву.

Отже, за часів Козацько-Гетьманської держави жінки були дбайливими матерями і дружинами, цілительками, а в моменти найбільших випробувань - войовницями. Вони опікувались освітою, наукою і Церквою. За потреби брали на себе відповідальність за керування як своїм двором, так і цілою державою. В історії України вони постали разом з чоловіками як активні державотворці!

Література:

1. Ролле Й. Жінки при чигиринському дворі. К. : Україна 1994. 130 с.
2. Драгоманов М. Про українських козаків, татар та турків. К., 1917. С.159-164.
3. Левицький О. Волинські оповідання з життя XVI і XVII вв. [Текст]. К.: Товариство прихильників української літератури, науки і штуки, 1914. С. 14.
4. Яворницький Д. Історія запорозьких козаків : у 3 т. К.: Наукова думка, 1990. Т. 1. С. 192.
5. Козуля О. Жінки в історії України. К.: Український центр духовної культури, 1993. С. 126.

СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНЕ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ - СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Полуяктова О.В.

*к.е.н., доцент кафедри політичних наук і права
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»*

Основою ефективної ринкової економіки та демократичного суспільства є безперервний діалог між урядом, бізнесом і громадським суспільством. Соціальна відповідальність бізнесу є одним із ключових факторів для побудови такого діалогу. Ступінь розвитку соціальної відповідальності бізнесу відображає рівень партнерства між компаніями, урядовими структурами та голо-

The quality of life is in the optimal combination of parameters of health, leisure, employment, education, professional and social growth, protection of rights and freedoms, safety, cleanliness of the environment, etc. The concept characterizing the quantity of quality can be defined as «level of quality of life». For Ukraine, it is necessary to develop a theory of quality of life management in the 21st century, and this task requires a complex approach from the side of state structures, first of all, it is necessary to choose a system of indicators that make it possible to reveal the structure and content of the concept of «level of quality of life», which is currently not precisely specified .

References:

1. Hryhoreva Y. A. Chelovek v sotsyalnom hosudarstve: sohlasovanye ynteresov. – Sankt-Peterburh, 2002. 176 s.
2. Cherenko L. M. Novyi pohliad na problemu ukrainiskoi bidnosti // Demohrafiia ta sotsialna ekonomika. 2008. № 1. S. 75 – 85. Черенько Л. М. Новий погляд на проблему української бідності // Демографія та соціальна економіка. 2008. № 1. С. 75 – 85.
3. Ministerstvo ekonomiky Ukrainy. Informatsiino-analitychnyi tsent monitorynhu zovnishnikh tovarnykh rynkiv. URL: <https://dzi.gov.ua/press-centre/news/ukrayina-pidnyalasya-na-14-pozytsij-v-indeksi-lyudskogo-rozvytku/>
4. Canadian Social Trends. 1986 – 2012. URL: <http://publications.gc.ca/site/eng/9.505001/publication.html>.
5. Données sociales. Paris, 1973 – 2016. URL: <http://trove.nla.gov.au/work/11366438?q&versionId=13330462>.
6. Social Indicators Research. 2016. Vol. 129, Issue 2. URL: <https://link.springer.com/journal/11205/129/2/page/2>.
7. Social Utveckling. URL: <http://socialutveckling.goteborg.se/>.

Дулгер В.В. ФЕНОМЕН «VUCA-ДІЙСНОСТЬ»: ВІД ЕПОХИ ПОТОКУ ІНФОРМАЦІЇ ДО ЕПОХИ НАТХНЕННЯ	38
Зеленський Є.В., Федорченко О.В. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ПРИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	39
Каменчук Т.О., Пештерева О.Я. ПАНДЕМІЯ КОРОНАВИРУСА ТА ЗАГРОЗИ ДЕМОКРАТІЇ	42
Камінська О.А., Федорченко О.В. СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ВИМІР ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ	46
Корженко О. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ЯК ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКА ЦІННІСТЬ	48
Коваленко А.Ф. УКРАЇНСЬКІ ДИСИДЕНТИ В ОБОРОНІ СВОЇХ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ (НА МАТЕРІАЛІ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ 1980-1980-Х РР.).....	51
Корунчак Л.А. ПРАВА ЛЮДИНИ ЯК АТТРАКТОР В ПРОЦЕСІ СТАНОВЛЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: СИНЕРГЕТИЧНІ АСПЕКТИ.....	53
Малишенко Л.О., Довбиш М. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЛЮДИНИ ЯК ПОКАЗНИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ ПРАВ І СВОБОД В СУЧАСНИХ ДЕРЖАВАХ	55
Міхальова Ю.О., Лісеєнко О. В. ГЛИБИННИЙ ЗМІСТ ПРАВА ТА ЙОГО ПРОЯВ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	58
Надибська О.Я. SOFT SKILLS: ПРИЧИНИ, ПРИКЛАДИ, ЦІННІСТЬ ДЛЯ РОБОТОДАВЦІВ.....	60
Наумкіна С.М., Сокорчук П.В. ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ ПРАВОВИХ ВІДНОСИН: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД.....	62
Наумкіна С.М., Левенець М. ПРАВОПОРЯДОК І СВОБОДА ЯК ЧИННИКИ СТАБІЛЬНОСТІ СУСПІЛЬСТВА	65
Нерубасська А.О. СИСТЕМНО-ПАРАМЕТРИЧНА МОДЕЛЬ ІМІДЖУ КЕРІВНИКА	68
Нівня Г.О. ПРАВА ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ....	70
Остроглядова О. ПРАВО В СИСТЕМІ КУЛЬТУРИ.....	72
Пальшков К.Є. РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА В КОНТЕКСТІ «ЗІТКНЕННЯ ЦИВІЛІЗАЦІЙ» САМУЕЛЯ ГАНТІНГТОНА	75

**ЛЮДИНА МАЄ ПРАВО:
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ДИСКУРС
У КОНТЕКСТІ
РЕФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ**

**Матеріали круглого столу
присвяченого Всесвітньому Дню філософії**

17 листопада 2022 року

Підписано до друку 16.11.2022. Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Гарнітура «TimesNewRoman»/ Друк цифровий.

Ум. друк . арк. 7,9

Наклад 50 прим.

Видавництво ОДУВС

м. Одеса, вул. Успенська, 1

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3507 від 25.06.2009 р.